

тобто курсант (студент) має розуміти, де і яким чином у практичному житті він зможе використовувати отриманні знання.

Список використаних джерел

1. Грейліх О. Психологія формування іміджу викладача вищого навчального закладу. *Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу «Переяслав Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. Переяслав-Хмельницький, 2010. Вип. 19. С. 294–299.
2. Довга Т. Імідж особистості як необхідна умова професійного становлення педагога. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2010. Вип. 14. Кн. 1. С. 66–75.
3. Драчук Е. Педагогічний імідж вчителя як інструмент розв'язання професійних завдань. *Студентський вісник Педагогічного університету імені П. Тичини*. 2013. Вип. 33. С. 25–28.
4. Кайданова Л. Професійна компетентність та імідж сучасного викладача. *Гуманітарний вісник*. 2009. № 17. С. 24–29.
5. Ніколаєску І. Особливості іміджової підготовки сучасного педагога в системі післядипломної освіти. *Витоки педагогічної майстерності. Серія «Педагогічні науки»*. 2012. Вип. 10. С. 207–212.
6. Скорик Ю. Імідж педагога як формуючий чинник стійкості до професійного вигорання майбутніх викладачів вищої школи. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка*. 2014. Вип. 4. С. 144–147.

Огарєнко Т.А.,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Донецький державний університет внутрішніх справ,
м. Кропивницький, Україна*

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЯКІСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Педагогічна майстерність викладача, тобто характеристика високого рівня його діяльності, значною мірою залежить від комунікативних навичок.

Комунікативні навички – це здатність досягати мети через спілкування, уміння бути зрозумілим і розуміти іншого. Флегонтова Н. М.

наголошувала: «...комунікативна культура викладача – це прояв гуманістичного спрямування його індивідуальної творчості у вирішенні завдань професійно-педагогічної діяльності. Комунікативна культура викладача є одним з найважливіших функціонально значущих елементів культури суспільства в цілому» [2, с. 2].

Науково-педагогічний працівник повинен забезпечити ефективний освітній процес, і реалізація цього завдання насамперед залежить від вміння вибудовувати успішну вербальну комунікацію.

Необхідно враховувати кілька простих, але доцільних порад, як оформлювати своє мовлення для сприйняття аудиторією.

По-перше, слухач краще усвідомлює короткі речення, бо вони містять прості й точні думки. Ускладнені, складні конструкції зазвичай містять сполучники, що «розтягують» основний зміст.

По-друге, комунікативна компетентність виявляється в досконалому володінні голосом. Монотонність – це те, що спричинює невдачу в спілкуванні. Експресивність оживлює й покращує налагодження контактів. Важливим складником виступають також паузи – вони змушують активізуватися, підсилюють сказане.

По-третє, важливим є словниковий запас, яким користується викладач. Багатство мовлення дозволяє уникнути одноманітності, пояснити одну й ту саму думку різними засобами для кращого усвідомлення. Мовні штампи, вульгаризми, жаргонізми не сприяють успішній комунікації.

По-четверте, необхідно враховувати перцептивну складову комунікативної компетентності, що уможлиблює адекватне сприйняття однієї людини іншою. Без сумніву, «...практично всі значущі здібності до педагогічної діяльності пов'язані з процесом ефективного спілкування, тому що провідною виступає комунікативна здатність (здатність спілкуватися)» [1, с. 164].

Отже, успішність освітнього процесу залежить насамперед від комунікативних компетентностей викладача.

Список використаних джерел:

1. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
URL : <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%91%D1%83%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf> (дата звернення: 28.02.2024).
2. Флегонтова Н. М. Комунікативна культура викладача вищого навчального закладу як компонент педагогічної майстерності. *Учитель мистецьких дисциплін у дискурсі педагогічної майстерності*: монографія /Л. А. Зязюн та ін.; за наук.ред., передм. і післямова О. М. Отич. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2013. 334 с. С. 147-158.
URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/323012272.pdf> (дата звернення: 29.02.2024).

Тріфаніна Л. С.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри психології, педагогіки та

соціально-економічних дисциплін,

Національна академія Державної прикордонної служби України

ім. Б. Хмельницького,

м. Хмельницький, Україна

ГАБІТАРНИЙ ІМІДЖ ВИКЛАДАЧА

Професія педагога – особлива. Викладачі – це ті люди, які завжди на очах. Поряд з ними завжди знаходяться студенти, колеги. Часто педагог втрачає авторитет серед студентів, бо нецікавий їм, як особистість. А без інтересу до особистості викладача немає інтересу до дисципліни, яку він викладає. Для цього необхідно викликати прихильність до себе аудиторії, колег, керівників, тобто створити свій неповторний імідж.

Поняття «імідж» походить від лат. «*imago*», що пов'язане з латинським словом «*imitari*», тобто імітувати, або від слова «*image*», що в буквальному перекладі з англійської чи французької мови означає образ.

Вперше поняття іміджу з'явилося у 60-80 роках ХХ століття в галузі загальної та соціальної психології.

Імідж – це майстерність створювати образ залежно від оточення. При створенні іміджу слід враховувати вік, стать, соціальний статус, інтереси й